

INFORMACE
K PŘIJÍMACÍMU ŘÍZENÍ DO
STŘEDNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ
UCHAZEČŮ ZE ZAHRANIČÍ
OD 1. LEDNA 2024

Legislativní rámec

- Vzdělávání žáka přicházejícího ze zahraničí se posuzuje primárně **podle právních předpisů v zemi původu**, sekundárně **dle českých právních předpisů**. Při příchodu do České republiky po získání základního vzdělání či splnění povinné školní docházky v zemi původu, či po splnění povinné školní docházky bez získání základního vzdělání v České republice, se uchazeč může v souladu s § 59 školského zákona hlásit ke studiu ve střední škole do čtyřletých, popř. dvou a tříletých oborů středního vzdělání.
- Cizinci, kteří nejsou občany Evropské unie, se stávají žáky příslušné střední školy, pokud řediteli školy prokáží nejpozději při zahájení vzdělávání **oprávněnost** svého pobytu na území České republiky.
- Pokud žák, resp. jeho zákonný zástupce mají zájem o **přijetí do základní školy**, aby měl žák možnost získat základní vzdělání či splnit povinnou školní docházku v České republice, ředitel základní školy by neměl odmítnout přijetí takového žáka, pokud mu přijetí umožňuje kapacita školy a případně vyhlášená kritéria pro nespádové uchazeče. Tento postup je v nejlepším zájmu žáka – dítěte. Žák je zařazen do ročníku základní školy dle rozhodnutí ředitele školy, nemá-li kmenovou školu. Má-li kmenovou školu a plní-li zákonné zkoušky, je zařazen podle ročníku, kam je zapsán.
- Školní docházka v České republice je povinná po dobu **devíti školních roků**, nejvýše však do konce školního roku, v němž žák dosáhne sedmnáctého roku věku. Současně platí, že povinnost školní docházky končí koncem školního roku, v němž žák dosáhne **sedmnáctého roku věku**, přestože z jakýchkoliv důvodů neabsolvoval celých devět školních roků školní docházky. V tuto chvíli se povinná školní docházka považuje za splněnou
- V případě přijímání uchazeče do středního vzdělávání po splnění povinné školní docházky (ať v České republice nebo v zahraničí) **nelze stanovit jako kritérium pro přijetí získání základního vzdělání**, resp. vyžadovat uznání rovnocennosti nebo uznání platnosti (nostrifikace) zahraničního vysvědčení v České republice. Úspěšné získání základního vzdělání před splněním povinné školní docházky se dle § 108 školského zákona dokládá uznáním rovnocennosti nebo uznáním platnosti zahraničního vysvědčení v České republice. Tento doklad vydává na základě žádosti příslušný krajský úřad.
- U **zkráceného studia a nástavbového studia** (§ 83 až § 85 školského zákona) je podmínkou přijetí získání příslušného stupně středního vzdělání. Uchazeč hlásící se do zkráceného či nástavbového studia dokládá vždy uznání rovnocennosti či uznání platnosti zahraničního vysvědčení dokládajícího stupeň předchozího vzdělání, tj. stupeň středního vzdělání s výučním listem, příp. stupeň středního vzdělání s maturitní zkouškou.
- Pro účely přijímání uchazečů do **víceletých gymnázií** se za účelem určení, který ročník základní školy žák ukončil, vychází z českých právních předpisů, tedy 1. ročník základní školy ve smyslu § 61 školského zákona je počítán od 6. roku věku. V případě, že se uchazeč hlásí do prvního ročníku nižšího stupně šestiletého nebo osmiletého gymnázia (obdobně u osmiletého oboru vzdělání konzervatoře), předloží v den, kdy se stane žákem střední školy (což je prvním dnem školního roku, popřípadě dnem uvedeným v rozhodnutí o přijetí) doklad o ukončení sedmého, resp. pátého ročníku základní školy.
- V přijímacím řízení se jedná a písemnosti se vyhotovují v českém jazyce. Účastníci přijímacího řízení mohou jednat a písemnosti pro toto řízení mohou předkládat i v jazyce slovenském. Pokud osoba pobývajíc dlouhodobě v zahraničí plnila povinnou školní docházku na území jiného státu, předkládá uvedené doklady jak v **originálním znění**, tak současně v **překladu do jazyka českého** (nejedná-li se o doklady v jazyce slovenském). Originál dokladu se předkládá ve formě prosté kopie. Překlad dokladu vyhotoveného v cizím jazyce nemusí být úředně ověřený. Překlad dokumentu si může tedy účastník řízení vyhotovit sám. Ředitel školy má ale právo při pochybnostech o jeho

správnosti vždy vyžádat od uchazeče předložení úředního překladu (například vyhotovený soudním překladatelem). Obecně také platí podle správního řádu (§ 16 odst. 2), že ředitel školy může sdělit, že nevyžaduje žádný překlad dokladů. Takové prohlášení může ředitel coby správní orgán učinit na své úřední desce i pro neurčitý počet řízení v budoucnu nebo pro jednotlivý případ v jednom řízení.

- Všichni uchazeči o přijetí ke střednímu vzdělávání musí splnit podmínky pro přijetí prokázáním **zdravotní způsobilosti**, stanoví-li tak nařízení vlády upravující soustavu oborů vzdělání (je možné použít formulář, který je přílohou č. 2 tohoto metodického materiálu), a **vhodných schopností, vědomostí a zájmů**.
- Na osoby pobývající dlouhodobě v zahraničí se vztahují, jako na ostatní uchazeče o střední vzdělávání, ustanovení školského zákona o vzdělávání žáků se **speciálními vzdělávacími potřebami**, jimiž se podle § 16 odst. 1 a odst. 2 písm. c) školského zákona rozumí rovněž osoby, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebují poskytnutí podpůrných opatření spočívajících v nezbytné úpravě podmínek přijímání ke vzdělávání odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám uchazečů. Škola upravuje podmínky přijímání ke vzdělávání na základě doporučení vydaného školským poradenským zařízením. Uchazeč může být mj. zařazen do kategorie O, jako uchazeč s jiným rodným jazykem než českým.
- Osobám s českým nebo cizím státním občanstvím, které získaly předchozí vzdělání ve škole mimo území České republiky, se při přijímacím řízení podle § 20 odst. 4 školského zákona **promíjí na jejich žádost přijímací zkouška z českého jazyka**, pokud je součástí přijímací zkoušky. Uchazeč, který nekoná zkoušku z českého jazyka, nekoná písemný test ze vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura v rámci jednotné přijímací zkoušky a ty součásti školní přijímací zkoušky nebo talentové zkoušky, které ověřují znalosti českého jazyka.
- Žádostí o prominutí zkoušky je pouhé **označení** příslušného údaje **v přihlášce**. Dokladem prokazujícím splnění podmínek pro prominutí může být např. **potvrzení o studiu** vydané zahraniční školou.
- Za osoby, které získaly předchozí vzdělání ve škole mimo území České republiky, se považují všichni uchazeči o střední vzdělání, kteří spolu s přihláškou ke střednímu vzdělávání předloží doklad o vzdělávání ve škole mimo území české republiky, kde pobývají a vzdělávají se, **bez ohledu na to, zda zároveň předloží i doklad z české kmenové školy**. Rozdíly mezi uchazeči zapsanými a nezapsanými v české kmenové škole může ředitel školy zohlednit ve vypsáních kritériích k přijímacímu řízení.
- Mezi osoby, které získaly předchozí vzdělání ve škole mimo území České republiky, **nelze řadit** uchazeče, kteří se před konáním přijímací zkoušky vzdělávali ve škole v České republice, včetně zahraničních škol působících na území České republiky, a to i když se v nich vzdělávali jen část školního roku, typicky v průběhu 1. pololetí devátého ročníku základní školy (*uchazeči s dočasnou ochranou mají v souladu s ustanoveními Opatření obecné povahy speciální podmínky, viz níže*).
- Znalost českého jazyka, která je nezbytná pro vzdělávání v daném oboru vzdělání, se u těchto osob **ověří rozhovorem**, a to v každém oboru středního vzdělání, který je uveden v přihlášce, zvlášť. Rozhovory se konají v termínu pro konání školní přijímací zkoušky, tj. v **řádném termínu od 15. 3. do 23. 4.** Ředitel školy, s výjimkou konzervatoře, odešle uchazeči **pozvánku** ke konání rozhovoru v prvním kole přijímacího řízení nejpozději 14 dnů před konáním rozhovoru, v dalších kolech nejpozději 7 dnů před jeho konáním. Ředitel konzervatoře odešle pozvánku vždy nejpozději 7 dnů před konáním rozhovoru. Pozvánka ke konání rozhovoru obsahuje zejména údaje o místu, dni a čase konání rozhovoru a seznam povolených pomůcek pro jeho konání.

Rozhovor nahrazující přijímací zkoušku z českého jazyka

- Právní předpisy nestanoví bližší podrobnosti týkající se podmínek vedení rozhovoru, je tedy na řediteli školy, jakým způsobem zajistí jeho průběh a vyhodnocení. Ze školského zákona vyplývá, že se neposuzuje znalost českého jazyka v celé své šíři, ale pouze **elementární znalost nezbytná pro vzdělávání v daném oboru**. Současně nesmí otázky kladené při rozhovoru přesahovat znalosti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání (nejedná-li se o nástavbové nebo o zkrácené studium), jinými slovy, nesmí směřovat ke znalostem, které by se měl uchazeč naučit až v průběhu studia daného oboru vzdělání ve střední škole. V průběhu rozhovoru zkoušející:
 - mluví pomalu, zřetelně, srozumitelně a klidně,
 - přizpůsobí projev řečovým schopnostem a dovednostem zkoušeného především v tempu řeči a slovní zásobě,
 - používá krátké, jednoduché věty a jasné instrukce, nerozumí-li zkoušený otázce, pokusí se ji zkoušející přeformulovat,
 - pomáhá porozumění gesty, opakováním, uvedením konkrétního příkladu apod.
- Konkrétně se může rozhovor skládat z několika oblastí:
 - 1) *Úvodní* – slouží k navození atmosféry, otázky směřují k informacím o dané osobě:
 - Jak se jmenuješ?
 - Kolik je Ti let?
 - Odkud jsi?
 - Jaký je Tvůj mateřský jazyk?
 - Jak dlouho jsi v České republice?
 - Máš v České republice nějakého kamaráda?

Na základě úvodní části si zkoušející tvoří představu o jazykové úrovni uchazeče. Tato úvodní část není hodnocena.

- 2) *Dosavadní vzdělání a zájmy uchazeče* – slouží ke zmapování studijního potenciálu, zájmů uchazeče s ohledem na zájem o studovaný obor:
 - Do jaké chodíš školy a jak jsi spokojený/á?
 - Který předmět máš rád/a a proč?
 - Který předmět nemáš rád/a a proč? Co děláš ve volném čase? O víkendu?
 - Proč chceš studovat naši školu?
 - Co chceš dělat? / Jakou profesi chceš dělat?
 - Jakou profesi dělají rodiče?
- 3) *Sepsání několika slov* – uchazeči je stanoveno/losuje téma, o němž sepíše krátký odstavec textu. Zadaná témata by měla vycházet z daného oboru vzdělání.
- 4) *Popis obrázku* – uchazeči je předložen/losuje obrázek tematicky zaměřený na daný obor vzdělání. Má za úkol jej cca 1 minutu popisovat. Následně jsou mu kladeny doplňující otázky.
- 5) *Diskuze nad textem* – uchazeči je předložen/losuje krátký text tematicky zaměřený na daný obor vzdělání. Text čte nahlas a cca 1 minutu jej interpretuje. Následně je nad obsahem vedena diskuze.

- Vlastní rozhovor může vést s uchazečem jednotlivý pedagogický pracovník, lépe by měl být organizován formou **komisionální**. Je velmi vhodné z rozhovoru učinit **záznam** (viz Příloha č. 1).
- Výsledek hodnocení vykonaného a zaznamenaného ústního rozhovoru je nutné nastavit jako **souhlasné** či **nesouhlasné** stanovisko (uspěl / neuspěl) o tom, zda daný uchazeč může vzhledem k jeho znalosti českého jazyka studovat konkrétní obor vzdělání. Může se tedy stát, že v jednom oboru vzdělání bude výsledkem stanovisko souhlasné, zatímco ve druhém bude nesouhlasné. Nevykoná-li uchazeč cizinec ústní rozhovor úspěšně, nesplnil kritéria přijímacího řízení a řadí se do seznamu uchazečů, kteří nesplnili kritéria (cut-off score) přijímacího řízení (mimo seznam s pořadím uchazečů).

REDUKOVANÉ HODNOCENÍ

- U uchazečů, kteří nekonali zkoušku z českého jazyka a prokázali rozhovorem znalost českého jazyka, která je nezbytná pro vzdělávání v daném oboru vzdělání, vytvoří ředitel školy podle § 26 vyhlášky č. 422/2023 Sb., o přijímacím řízení ke střednímu vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři, tzv. redukované hodnocení.
- Posouzení hodnocení výsledků vzdělávání na vysvědčeních uchazeče, který získal předchozí vzdělání ve škole v zahraničí, je **v kompetenci ředitele střední školy** na základě jím vyhlášených kritérií přijímacího řízení.
- Po vykonání těch částí přijímací zkoušky, které neověřují znalosti českého jazyka, včetně jednotné přijímací zkoušky z matematiky, vytvoří ředitel redukované pořadí všech uchazečů, které vzniká na základě **hodnocení jednotné přijímací zkoušky z matematiky, hodnocení výsledků těch součástí školní přijímací a talentové zkoušky, které neověřují znalosti českého jazyka**, koná-li se školní přijímací zkouška nebo talentová zkouška, a **dalších kritérií** přijímacího řízení. Jinými slovy redukované pořadí znamená alternativně vytvořené pořadí všech uchazečů ze všech částí přijímacího řízení kromě zkoušek z českého jazyka.
- Ředitel školy **zařadí** daného uchazeče z vytvořeného alternativního pořadí do výsledného pořadí všech ostatních uchazečů, kteří jsou hodnoceni na základě všech součástí přijímací zkoušky včetně zkoušek z českého jazyka, a to **na místo shodné s jeho pořadím v rámci redukovaného pořadí**. Pro názornost uvádíme příklad, kdy uchazeč se umístí na základě redukovaného hodnocení na 12. místě, pak je do výsledného pořadí zařazen na 12. místo a původní uchazeč se z 12. místa posouvá na místo 13. a obdobně s ním se posouvají všichni ostatní uchazeči. Pokud je takových uchazečů více, zařazují se do celkového pořadí postupně, přičemž po každém zařazení dojde k posunu všech uchazečů pod ním.

UCHAZEČI Z UKRAJINY

- Přijímání uchazečů z Ukrajiny (dále jen cizinci), kterým byla v České republice poskytnuta dočasná ochrana podle zákona o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace, je upraveno zákonem č. 67/2022 Sb., zákon o opatřeních v oblasti školství v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace, který je aktuálně účinný do 31. 8. 2025, a Opatřením obecné povahy č. j. MSMT-26560/2023-1 ze dne 31. 10. 2023.

- Cizinci, kteří jsou uchazeči o střední vzdělávání, dokládají vysvědčení z předchozího vzdělávání, popř. další doklady stanovené v kritériích přijímacího řízení. Zákon umožňuje, že mohou tyto doklady zcela nebo z části nahradit svým **čestným prohlášením**. Čestné prohlášení tak bude například obsahovat informaci o tom, ve kterých předmětech a jakým počtem bodů byl uchazeč hodnocen. Tím se zároveň doloží splnění povinné školní docházky jako podmínky přijetí do střední školy. Vychází se z toho, že uchazeči z Ukrajiny, zejména z důvodu svého neočekávaného a nepřipraveného odchodu a navazující složité cesty do České republiky, nemusí mít potřebné doklady k dispozici. Pokud uchazeč potřebnými doklady disponuje, doporučujeme ředitelům upustit od požadavku překladu dokumentů od účastníků řízení. V případě potřeby, u dokladů, jejichž obsah je vhodné přeložit, je možné využít služeb Národního pedagogického institutu ČR.
- Pro cizince platí podmínka **doložení zdravotní způsobilosti** pro daný obor vzdělání – to nelze nahradit čestným prohlášením (je možné použít formulář, který je přílohou č. 2 tohoto metodického materiálu). Uchazeči doloží zdravotní způsobilost pro daný obor vzdělání od lékaře působícího na území ČR (cizinci mají v ČR nárok na zdravotní péči).
- Cizinci mohou stejně jako uchazeči podle § 20 odst. 4 požádat o **prominutí přijímací zkoušky z českého jazyka**, pokud je součástí přijímací zkoušky. Znalost českého jazyka, která je nezbytná pro vzdělávání v daném oboru vzdělání, škola u těchto osob ověří rozhovorem.
- Nadto mohou cizinci požádat o konání písemného testu jednotné přijímací zkoušky ze vzdělávacího oboru **Matematika a její aplikace v ukrajinském jazyce**.
- Škola může písemný test **školní přijímací zkoušky** cizincům na základě žádosti připojené k přihlášce ke vzdělávání ve střední škole zadat v ukrajinském jazyce. Sdělení o tom, zda škola umožní toto zadání v ukrajinském jazyce, ředitel školy zveřejní v kritériích přijímacího řízení.
- Pokud škola písemný test jednotné nebo školní přijímací zkoušky zadá v českém jazyce, navyšuje se cizinci časový limit pro vypracování testu o **25 %** a má právo použít **překladový slovník**.
- Společně s žádostmi výše uchazeč doloží, že je cizincem (typicky prostá kopie stránky pasu s doložkou).
- Žádost se přikládá formou přílohy (je možné použít formulář, který je přílohou č. 3 tohoto metodického materiálu). Ve formuláři přihlášky se zároveň označí v kolonce pro další doklady, že je přiložena žádost dle OOP.

ZÁZNAM O ROZHOVORU K OVĚŘENÍ ZNALOSTI ČESKÉHO JAZYKA

Jméno a příjmení: Datum narození:

Obor vzdělání: Datum rozhovoru:

PRŮBĚH ROZHOVORU:

1) Rozhovor o dosavadním vzdělávání (max. v rozsahu odpovídajícímu RVP) a zájmech uchazeče

(JE MOŽNÉ DICHOTOMICKY (USPĚL / NEUSPĚL) HODNOTIT I KAŽDOU POLOŽENOU OTÁZKU ZVLÁŠŤ)

uspěl – neuspěl

Stručné zdůvodnění hodnocení:

2) Sepsání několika slov – téma č. ____

uspěl – neuspěl

Stručné zdůvodnění hodnocení:

3) Popis obrázku – téma č. ____

uspěl – neuspěl

Stručné zdůvodnění hodnocení:

4) Diskuze nad textem – téma č. ____

uspěl – neuspěl

Stručné zdůvodnění hodnocení:

Uchazeč, který z více než jednoho okruhu v rozhovoru je hodnocen hodnocením neuspěl, celkově neuspěl

(MOŽNO STANOVIT FIXNÍ HRANICI ÚSPĚŠNOSTI; POKUD TAK UČINÍTE, UVEĎTE V INFORMACÍCH K ROZHOVORU V KRITÉRIÍCH)

Celkové hodnocení:

USPĚL – NEUSPĚL

Zdůvodnění k celkovému hodnocení:

.....

Odlišný názor člena komise: ne – ano

Komise:

Předseda (jméno a příjmení, podpis):

Zkoušející: (jméno a příjmení, podpis):

Přisedící: (jméno a příjmení, podpis):

LÉKAŘSKÝ POSUDEK O ZDRAVOTNÍ ZPŮSOBILOSTI KE VZDĚLÁVÁNÍ

vydáván jako příloha přihlášky ke vzdělávání ve střední škole a konzervatoři
pro účely posouzení zdravotní způsobilosti ke vzdělávání

Evidenční číslo:

(vyplňuje lékař)

Příjmení a jméno (jména) uchazeče	
[]	
Datum narození	
[]	
Adresa trvalého pobytu (pobytu u cizince)	
[]	
Kód oboru (oborů) vzdělání	Název oboru (oborů) vzdělání
[]	[]
Závěr o zdravotní způsobilosti	
Posuzovaná osoba je pro vzdělávání ve výše uvedeném oboru (oborech) vzdělání:	
A) ZDRAVOTNĚ ZPŮSOBILÁ*	
B) ZDRAVOTNĚ NEZPŮSOBILÁ*	
Jméno, popřípadě jména, a příjmení poskytovatele v případě fyzické osoby, obchodní firma nebo název poskytovatele v případě právnické osoby, adresa místa poskytování zdravotních služeb, identifikační číslo osoby, bylo-li přiděleno	
[]	

Datum vydání posudku

Jméno a příjmení posuzujícího lékaře

Převzal dne

Razítko a podpis posuzujícího lékaře

Podpis posuzované osoby (zákonného zástupce)

Poučení:

Proti tomuto posudku je možno podat podle ustanovení § 46 odst. 1 zákona č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách, ve znění pozdějších předpisů, návrh na jeho přezkoumání do 10 pracovních dnů ode dne jeho prokazatelného předání. Návrh se podává písemně výše uvedenému lékaři a nemá odkladný účinek. Práva na přezkoumání posudku se lze vzdát, o čemž bude učiněn písemný záznam stvrzený podpisem posuzované osoby.

* Nehodící se škrtněte.

ŽÁDOST PRO UCHAZEČE S DOČASNOU OCHRANOU

na základě Opatření obecné povahy č. j. MSMT-26560/2023-1 ze dne 31. 10. 2023

Příjmení a jméno (jména) uchazeče	
[redacted]	
Datum narození	Rodné číslo (bylo-li přiděleno)
[redacted]	[redacted]
Adresa trvalého pobytu (pobytu u cizince)	
[redacted]	
Žádám o prominutí přijímací zkoušky z českého jazyka.* ☐	
Beru na vědomí, že žádost se vztahuje na všechny termíny a že škola u mě ověří rozhovorem znalost českého jazyka, která je nezbytná pro vzdělávání v daném oboru vzdělání. Beru na vědomí, že když si nepožádám, navýšuje se mi časový limit pro vypracování testu o 25 % a mám právo použít překladový slovník.	
Žádám o konání jednotné zkoušky z matematiky v ukrajinském jazyce	
v 1. termínu*	☐
v 2. termínu*	☐
Můžete označit jeden nebo oba termíny.	
Beru na vědomí, že když si nepožádám, navýšuje se mi časový limit pro vypracování testu o 25 % a mám právo použít překladový slovník.	
Žádám o konání písemného testu školní přijímací zkoušky, pokud to škola umožnila ve vyhlášení přijímacího řízení, v ukrajinském jazyce* ☐	
Beru na vědomí, že pokud to škola neumožnila nebo pokud nepožádám, navýšuje se mi časový limit pro vypracování testu o 25 % a mám právo použít překladový slovník.	

Spolu s žádostí je nutné přiložit doklad prokazující dočasnou ochranu.

V

dne

Podpis zletilého uchazeče, zákonného zástupce nezletilého uchazeče nebo zmocněnce

* Platný údaj označte křížkem.